

Ankara ili Arazi Örtüsü Değişiminin CORINE Kapsamında Değerlendirilmesi (2000-2012)

An assesment of the land cover changes in Ankara Province using CORINE land cover Data (2000-2012)

Rüya Bayar^{1*}

¹Ankara Üniversitesi, Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi, Coğrafya Bölümü, Ankara.

Özet:

Bu çalışma, Ankara İli sınırları içerisindeki arazi örtüsünün 2000-2012 yılları arasındaki değişimini CORINE verisini baz alarak değerlendirmek ve arazi örtüsü değişiminin yönünü belirlemek amacıyla hazırlanmıştır. 1985 yılında Portekiz’de başlayan CORINE arazi örtüsü sınıflandırması çalışmaları, 1985-1990 yılları arasında tüm Avrupa Birliği üye ülkelerinde yaygınlaşmıştır. Türkiye için de 2001 yılında TÜİK tarafından başlatılan çalışma, Çevre ve Orman Bakanlığı tarafından tamamlanmış olup günümüz itibariyle Corine 1990, 2000, 2006, 2012 , 1990-2000 değişim, 2000-2006 değişim, 2006-2012 değişim veri tabanlarını oluşturarak, Avrupa Çevre Ajansı’na teslim edilmiştir. Bu çalışmada da CORINE arazi örtüsü sınıflandırmasının 5 ana sınıfı üzerinden (Yapay Bölgeler, Tarımsal Alanlar, Orman ve Yarı Doğal Alanlar, Su Yapıları ve Islak Alanlar) 2000-2012 yılları arasındaki Ankara İli arazi örtüsü değişimi incelenmiş, değişimin en fazla görüldüğü sınıflar değerlendirilerek 2024 yılı Ankara İli arazi örtüsünün nasıl olacağı tahmin edilmeye çalışılmıştır. Elde edilen bulgular ışığında 2000-2012 yılları arasında Ankara ili arazi örtüsü değişimini etkileyen en önemli faktör Ankara şehrinin tarım alanları aleyhine büyümesi olmuştur. Böylece, Ankara şehir gelişiminin batı yönlü olması arazi örtüsü değişiminin de bu yönde hızlanmasına neden olmuştur. Aynı koşullar altında değişim devam ederse 2024 yılında başta şehir çevresindeki tarım alanları olmak üzere Tarımsal Alanlar %3,14 gerileyecek, genel hatlarıyla Ankara şehrini kapsayan Yapay Alanlar ise %1.18 oranında büyümeye devam edecektir. İkinci büyük değişim ise yine baraj gölleri ve sulama göletlerinin de içinde yer aldığı Islak alanlarda görülecektir. 2024 yılında Islak Alanlardaki büyüme oranı %1.14 olacaktır. Türkiye’nin başkenti olarak Ankara şehrinin hızla büyümeye devam edeceğine hiç şüphe yoktur. Ankara kuzey ve doğusundaki fiziki engeller nedeniyle gelişimini, ulaşım imkanlarının güçlü olduğu batı ve kısmen güney yönlerine doğru ilerletecektir. Dolayısıyla öncelikli olarak batı ve güneydeki tarımsal alanlar bu durumdan etkileneyecektir. Bu nedenle özellikle verimli tarım alanlarının amaç dışı kullanımını engelleyecek tedbirler almak gerekecektir. Arazinin gelecek nesillere bozulmadan aktarılabilmesi için arazi örtüsü projeksiyonlarının belirlenmesi ve şehir planlarının bu doğrultuda gerçekleştirilmesi büyük bir önem arz etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Ankara ili arazi örtüsü, CORINE, arazi örtüsü değişimi, arazi kullanımı, planlama

Abstract:

The research aims to assess the land cover changes in Ankara Province using CORINE land cover data (2000-2012) and to determine its direction. CORINE land cover classification studies started in Portugal in 1985 spread in all the EU countries between 1985 and 1990. The study initiated by the Turkish Statistical Institute (TÜİK) in 2001 was conducted by the Ministry of Environment and Forestry and today the following databases are provided: Corine 1990, 2000, 2006, 2012, 1990-2000 changes, 2000-2006 changes, 2006-2012 changes, which is now under the supervision of the Environment Agency. In this study, the five main categories of the

*İletişim Yazarı: Rüya Bayar, rbayar@ankara.edu.tr

CORINE land cover classification (Artificial Lands, Agricultural Lands, Forests and Semi-natural Lands, Water Lands and Wet Lands) are employed to examine the land cover changes in Ankara Province between 2000 and 2012 and it is attempted to predict the land cover of the province in 2024, by assessing the groups where the greatest changes have been observed. In the light of the obtained findings, the most significant factor that influenced the land cover changes in Ankara Province between 2000 and 2012 was the growth of the province in favour of agriculture. As a result, the west-wide growth of the province accelerated the land cover changes in this direction. If the change continues under the same conditions, Agricultural Lands, primarily the ones in the outskirts, will decrease by 3,14% and in general terms, Artificial Lands involving the province will gradually grow by 1.18% by 2024. The second greatest change will be observed in Wet Lands, including dam lakes and irrigation lagoons. In 2024, the growth rate in Wet Lands will be 1.14%. It is doubtless to say that Ankara, the capital city of Turkey, will continue to grow. The province will spread west-wide and partially south-wide, where transportation is likely to improve, due to the physical obstacles in the north and the east. Thus, the agricultural lands in the west and the south will be affected. For this reason, necessary measures will have to be taken to prevent the misuse of particularly productive agricultural lands. It is critically important to determine land cover projections and have city planning keeping this fact in mind in order to keep and transfer lands to next generations.

Key Words: Land cover of Ankara Province, CORINE, land cover changes, land use, planning.